

SZEGEDI HIRLAP.

64-ik szám.

Szűtörtökön, nyárutó (augustus) 9-én 1860.

Második évfolyam.

Megjelenik:

Hetenkint kétszer, szűtörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztői iroda:

Szenttháromságos, Geisler-féle ház, 872. szám, bová a kéziratok bérmentve utasítandók.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Szegeden hazhozordással: Egész évre 6 frt., — félévre 3 frt., — évnegyedre 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Videkre postán: Egész évre 8 frt., — félévre 4 frt., — évnegyedre 2 frt. osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:

Az öthasas betűsor egyzseri hirdetésnél 7 ujkr kétszerinél 6 ujkr., többszörinél 5 ujkr. Bélyegző-minden egyes beíratásért 36 ujkr. A nyílttérben a háromhasas betűsorú írtatási díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetések Burger Zsigmond könyvkereskedéshez emezendők.

Gazdasági egyleti közlöny.

Epen most kaptuk az örvendetes hírt Bécsből, hogy a csongrádmezei gazdasági egylet ügye f. hó 2-án császár ö felségének előterjesztvén, az alapszabályok aláírattak s az egylet véglegesen megerősített. Tudósítók írja, hogy az alapszabályok némi változást szenvedtek, de e változások mivel-től nincsen tudomása.

Alföldi viszonyok.

Tiszszabályozás.

Semmi sem érdekelt megének s általában a Tiszavölgy lakói gazdasági szempontból jobban, mint földelüknek viz ellen biztosítása.

Az egyes társulatok működése a kormány gyámúsága alatt a kívánt eredményre eddig nem vezetett; szűkséges volt tehát az együttműködés biztosítására, hogy az összes tiszavölgyi szabályozó társulatok a haza fővárosában nagygyűlést tartsanak.

E gyűlés tárgyalásait és határozatait, mint a Tiszavölgy életkérdésére vágó ügyeket, a „P. H.” tudósítási után olvasóinkkal közölni sietünk.

Múlt hó 30-án d. e. 10 órakor ültek össze a tiszavölgyi szabályozó társulatok képviselői, szám szerint harminc, gróf Károlyi György parlatójában, ugyancsak a méltóságos házior elnöke alatt, tanácskozzanak a tiszszabályozás eddigi nemtel kitapasztalt hiányait, s a további teendők föl-tal. Közöljük íme rövid vázlatban az első napi tárgyalásokat:

1. Gr. Károlyi György előterjeszté, hogy Lónay Menyhért ural egyült, több társulat fölívása folytán nagygyűléstárhatalmi engedélyért folyamodván, ez megadott, s egyzsermint a nagygyűlésre kinevezett országgyűlési biztos Gál-fy György helytartósági tanácsos ural benutatta.

2. Először gróf Károlyi György, alelnök Lónay Menyhért, jegyző Tóth István képviselő ural kérétek föl.

3. Báro Sennyey Pál indítványozza, hogy a nagygyűlés működését avval nyissa meg, miszerint a tiszszabályozás nagy művének áldásos emlekezeti életbelpéjje néhai gróf Széchenyi István iránt a kegyelmes hála és tisztelet adóját, a dícsült nagy férfi családhoz intézendő fölirattal, a fölirat, mely indítványt egyhangul elfogadtatván, a föliratnak az összes társulatok nevében aláírására az elnök gróf kérétek meg.

4. Fölolvastatott Herrich Károly tiszszabályozási központi fölgyűlő ural az utóbbi év szabályozási eredményeit részletesen fölmutatá, s általában a szabályozás nagy fontosságú ügyének érdekében igen tanulságos adatokkal ellátott jelentése, mely a jelen volt képviselőkre igen jó benyomást tett s a fáradságtalan munkásságra derék fölgyűlő urnak a gyűlés egyhangú köszönetét eredményezte.

Alább alkalmunk lesz ezen ritka avatottsággal szerkesztett jelentés főbb részleteit közölni, addig is megjegyezzük, hogy a múlt évben a tiszavölgyön a munkaeredmény tetemesen meghaladja a korábbi évek e tekintetbeni sikereit.

5. Gróf Dessewffy Emil a fölgyűlési tartalmas jelentésből ösztönt és okot merít a szabályozási nagyzeri vállalat körülí kitérésre s erőlyes közremunkálásra, mert a folyamatban levő eljárás a siker biztoságát bírja.

Tóth István az átmetszésekkel alról fölfele munkába vételt kívánja, mert a fölfele átmetszések csak a viznek az alsóbb osztályokba gyorsabb jutását eszközölk, innét azonban a viz nem megy le sebesebben mint azelőtt, ép az átvágások hiánya okán, továbbá azt kívánja, hogy az alsóbb osz-

talokban a talaj keményebb levén, az új medrek mélyebbre és szélesebbre ássattassanak.

Gróf Szapáry Iván, Darányi Ignác ez indítványt melegen fölolvák.

6. Fráter Pál párhuzamot von az 1847-ik és 1848-ik, továbbá az újabb idők szervezései közt s úgy találja, hogy azon gyámúság, mely alá a tiszszabályozási társulatok az 1856-ik nyílt parancsossal vétettek, egyáltalában nem célszerű, ohajtja tehát, hogy központi bizottmány állítása eszköztessek, egyelőre bizottmány nevezetvén, mely a tiszavölgyi társulatok szerelmét, ohajtásait sat. sorozza, s javaslati minőségben előterjeszse a közelebbi nagygyűlésnek.

Lónay Menyhért indítványozza, hogy a különben is gyakorlati alkalmazási képességgel nem bíró 1856-ik nyíltparancs mellőztetvén, központi bizottmány állítása kérelmettessek, mely aztán a nagygyűlés hozzájárulásával a tiszavölgyi közös ügy, kérdések és kívánatok elintézésében közbenjárjon; továbbá, minthogy a helytartóságok úgy is ismét egybe özpontosítvák, a tiszavölgyi mellékfolymok is a tiszszabályozáshoz csatlósan, hogy a szabályozásban összhangzás legyen sat.

Tárgyalattott még a tiszszabályozásnak országos erővel gyámolítása, a közmunkának e célra fordítása, főleg oly öblözeteknél, melyek magok erejével már csak azért sem képesek szabályozni, mert a szabályozási költségek a föld értéket is tetemesen meghaladják sat.

Lónay Menyhért, báro Sennyey Pál, gr. Dessewffy Emil és Tóth István ural fölkeret-ket, hogy a f. évi nyárutó 1-én tartandó gyűlésnek kész föliratot dolgozzanak ki a Lónay-féle indítvány értelmében, mely fölirat fölfele helyen rögtön előterjesztessék.

Az 1858-ik és 1859-ik évi munkaeredményről szóló jelentés kivonatlat a következő tartalmáról:

Az egész Tiszavölgy az idő szerént hat folyamszakosra van oszta, I. a beregi, II. a bodrogközi és fölfeleaboli, III. az alsóaboli, IV. a hevesi, V. a csongrádi, VI. a bácsi.

Ezen hat szakaszban vagyis vizszerkeztelen az 1858-ik évben az átvágási munka 163,758 kockaölt, a fölfelezési földhányás 588,979 kockaölt, összesen tehát 692,738 kockaölt tett, oly jelentékeny eredmény, minőt alig képes fölmutatni bármilyen vállalat.

Az 1859-ik évben az átmetszési munka 38,555 kockaölt, a fölfelezési munka 465,133 kockaölt, összesen 503,689 kockaölt, a két évi pedig együtt 41 földirati mértföldnyi hosszban 142,314 kockaölt átvágási és 1,054,112 kockaölt fölfelezési munka.

A mondott két évben elköltött fölfelezésre 2,303,000 frt, átvágásokra 597,000 frt, ez utóbbi a kormány utalványozásból.

A hánsági vonalokon kívül kész tölts 358,687 folyó ölet teszen s ez vöd az I. szakaszban 70,000 hold földet, a II. szakaszban 285,000 holdat, a III. szakaszban 465,000 holdat, a IV. szakaszban 186,000 holdat, az V. szakaszban 125,000 holdat, az VI. szakaszban 11,000 holdat, ide érve pedig a marostorontali ártér 399,600 holdat, az 1859-ik év végén már vödött föld tett 1,521,400 holdat, elenben az 1860-ik rendkívüli ártér több helyen keresztült törvén a gátakon, elborított a IV. szakaszban 2%, a III. szakaszban 4%, a II. és V. szakaszban 65%, összesen tehát 231,300 holdat, s így az összes mentesített ártérnek 15, illetőleg 20 százaléka lón a kártékony ártér martakává 1,290,000 hold, azonban a fölfelek általa alatt használható maradt. Sajnos költségekülv a finnebbi csapás, de másrészt igen vizgázáló az, hogy elvégre 1/2-de a mentesített föld ártérnek az ártér hatalmas nem érezte; a tetemes kárral járt csapás a fölfelezési eljárás egészére tanulságos világosságot vetett, s tetemesen könnyíti a további eljárást úgy a gátépítés, valamint fölfele védelem tekintetében is.

Ekkor ki van ássa 49 átvágás, s ezek közt 18 tökéletesen kiképezve van, 12 helyes

kiképezésnek indult, elenben 19 ki nem elégtő állapotban sinlik, a Tiszafolyam ágya e szerént 40 mértföldet volna rövidíte, s a korm. nyabban az átvágások gyorsabb fögatosítása végett 4 év alatt 27 új átvágás munkába vételt rendelvén el, s e célra 2,000,000 frt tetszvényzén, tökéletes kiátás van arra, hogy a fölfelezés gyors haladása által tulzárnyalt átvágások a gátépítéssel mindinkább összhangzásba fögnak hozatni, főleg ha a nagygyűlés azon kérelme illető helyen tekintetbe fog vétetni, miszerint évenként 800,000 forint fordítassék átvágásokra, s hogy a keményebb talaju alsóbb társulatok területén, hol a munkába vett átmetszések eddigile egyáltalában ki nem elégtő karban vannak, szélesebb és mélyebb merékvén fögnak alkalmaztatni, csak így levén elérhető, hogy a sikerült fölfele átmetszések által az alsó társulatokra árszított víz megfelelő gyorsasággal le is folyassék, mi ekkor egyáltalában nem történt.

Tekintetbe vevén azt, hogy a nagygyűlés különösen a társulatnak az 1847-ik szemlében njra szervezését életkérelyt gyánat tekintti, igen természetes, hogy egyes részletekbe bocsátkozni ez idő szerént már csak azért sem találta szükségesnek, mert bizton hiszi, hogy újbbi szervezésére vonatkozó kérelme rövid időn sikert aratand, mikor aztán annál erősebben fog közremunkálhatni.

Mindenek előtt fölolvastatott az utóbbi gyűlés jegyzőkönyve s az jóváhagyatván, tárgyalás alá vétetett a küldöttök föliratai javaslata, melyben a nagygyűlés a Tiszának és tiszavölgyi mellékfolymoknak szabályozását özpontosítottatni, egy központi bizottmány életbelpéjésének tetszvényzését, a közmunkai erőnek a szabályozási területen szabályozási célokra fordíthatását engedélyeztetni, az átmetszésekre a kormány által 4 évre utalványozott két millió forintnak két év alatti befektetését s az átmetszések különösen az alsóbb osztályok érdekében, még pedig kívánatosághoz képest az eddigieknél nagyobb merékvén is fögatosítását kéri, végül a szabályozás alatti földért 15 évig tartó adómentességét is újbbi kérelmet, a fölirat elfogadtatott s a helyügyi miniszterséghez a kormányzóság utján haladéki nélkül fölterjesztetni határozottak.

A torontali képviselő előterjesztése folytán az adómentességi kérelem úgy szabályoztatott, hogy a régebbi fölfelekkel vödött fölterdek, valamint az újborn fölfelekért ártér is folyvást fölfeletültsíntes fejeiben, mi köztudomás szerént nagyon költséges, bizonyos adóenyhítési kedvezményben részesüljenek.

Az ondova-tapolyi szabályozási társulat a tiszszabályozási nagytársulatba bekebelezetni kívánván, ezen ohajtás örvendetes tudomásul vétetett azon hiedelemben, hogy a nagygyűlés által kérelmezett szabályozási özpontosítás folytán rövid időn testvéri karokká fögia fogadhatni a bekebelezést sürgető munkás társulat.

Gróf Dessewffy Emil jelenti, miszerént az alsóaboli társulat a tiszszabályozási életbelpéjjeinek, a halhatatlan emlekezeti s érdemű gróf Széchenyi Istvánnak társulata kebebeben, ott, hol a szabályozás kezdetekor a nagy munkát sajátkezi kapamunkáival nyitotta meg, emleket fog közelebb állítani, mely emlektünepélyre az összes tiszavölgyi társulatokat az ünnepe díszének emelete tekintetből meghívni fögia; ezen előterjesztés folytán az örvényabadi társulat elnöke, Fráter Pál ural indítványozza, hogy a szabolesi emlekek, mely aztán nagyzeri legyen, állítására az egész Tiszavölgy csatlakozzék, mely indítvány lelkes összhangzással egykaratnlag elfogadtatott; azonban az alsóaboli társulat ragaszkodván a kebebeben több év előtt fögagtottól észmehez, annak anyagi kivetélt által is inkább saját erejével eszközölni kívánván, minthogy szemlélem abban úgy is minden társulat részt vesz, — a hála és kegyelet így nemes utámleróvásnak az alsó-aboli társulatnál meghagyása, s a meghívás az ünnepeyre, elfogadtatott.

Több rendbeli, a szabályozás részleteire vo-

natkozó tárgyak megvitatása, azok elintézése késedelmi veszéllyel nem járván, elhalasztották a központi bizottmányban biztosan hirt rövid időni megalakulását, hogy azonban ezen tetszvényezés rögön is fogantat szűljön, Erköly Adolf elnök indítványára ideiglenes központ alakították, gróf Károlyi György mint elnök, gróf Dessewffy Emil, báró Sennyey Pál, Ürményi József, Lónyay Menyhért, Srányi János és Herriach Károly urakkal.

A jegyzőkönyvek 1000 példányban kinyomatása s a társulati érdekeltek közt kiosztása elrendeltetett.

Kereskedelmi és iparmozgalmak.

Újabb fejlemények.

— Nagyon jellemző, hogy míg a gőzhajótársaság a főszó vonalon — hol több versenyháza akadt — az utazás könnyébbítésére oly sok intézkedést tett, addig az alsón még minden a régi kegyelvában maradt. Nem volna-e életszerű, ha vállalkozó honfiai az alsó vonalra is fordítanák figyelmét? A közönség, mely már ugyis sokallja a meregdrağa vitelbért, bizonyosan részlik lenne. Csak egy pár magángözös kell az alsó Dunára, és majd arra is ölesőbön visz a szabadalmát ma is nagyon használó társaság.

— Az ausztriai vasutársulat következő körjegyzékét küldött szét hivatalnokaihoz: „Ön értesítettik, mikép a társulat más menleveleket nem tart készen a közönség használatára, mint olyanokat, melyek német nyelven vannak szerkesztve. Ha valaki menleveleket esch, magyar vagy más nyelven akar használni, azoknak egyszerűsment német szöveggel is ellátva kell lenniük.“ Csak aztán egy szép reggelen azt ne mondják annak a drágatolvasó vasúti társaságnak, hogy azon hivatalnokai, kik magyarul nem tudnak, nem Magyarországra valók és nem érdemlik, hogy a magyar közönség szolgálatára legyenek.

— Az Arnsztia és Eskelcs Béesben meg-bírtott bankirálh hitelezőinek van reménységük, hogy talán valamiképnek követelések 30%-hoz jutandak. Kiszónik alásan, szívesen fognak kölcsönözni mások ir, ha rászédeltük őket.

— Gyógyszer a tyukszem ellen. — Berges orvos szerint a tyukszem legkönnyebben egy lehet kiirtani, ha azt naponta többször ibánytetsvényvel (jodinktúrával) bekenjük. Ha a tyukszem a lábujak közt van, ibánytetsvénybe (jodinktúrába) és olaj-ébe (glyeerinbe) mártott rongyoskát rakunk rá.

Tárogató.

— Még akkor, midőn a legnagyobb magyar ravatala körül a honfíbat kerest könyvével öntözök a mindegyöknök drága ravatalát, még akkor említtetik, hogy Széchenyi István oly esekélyáru arcképére volna szükségünk, melyet minden ember, még a szerényebb zsellér is megvehessen s legyen a magyar haza hasonló az észak-amerikai Egyesült Államokhoz, melyeknek minden lakója elérkélhetlenül szükségessé tartja, hogy természet a honszabadító Washington arcképével díszítse. Az észak-amerikai szabad polgar, ha csak kinyúlja van is, előbb fügszti az ajtó fölé a polgári szabadság védszentjének képét, mintsem a büttörzsára gondol. Hogy mi is bírjuk hazánk legnagyobb fiának ily könnyen megszerezhető képét, lenyomatuk azt sok ezer példányban s Hekkenast Gnsztáv nyomdája Pestben a jutányos ár mellett a kiállítási szépségeért minden honfi közbönetét megérdemli. A kép azon korából ábrázolja a nagy hazafi, minden tevékenység tetőpontján az összes haza minden ügyét vezette. Aláírva nevén kívül legizgazabb jelmondatával, hogy: Magyarország lesz s leszén is Magyarország. Hogy pedig hazánk legnagyobb államférfiát az Árpádok honának költőkirályával együtt bírja a nép, a magyar imadalnak, a szótának három első versszakát nyomattuk az arckép alá. Ohajtondat lenne, hogy ne ezerek, ne százezeres fogynának el e képből, hanem millió és millió példányokban terjedne a hazában. A közlekedő szállítványok valamilyenképp lapunkhoz is fogjuk mellékelni e képet s habár olvasóink nagy részénél megvannak gyözdőve, hogy bár birtokában vannak, nem lesz célzzerűlten eszélekedni ajándékozniok. A kép kapható a szegedi könyvkereskedésben és szerkesztőségünkben. **Ára öt ujkrájár.**

100. — Kedves vendégeink, a szerb tamarasók után vetjük e néhány pillantást, midőn a tározókat csak a taválban is köszöntjük. Egy-szerű, de tisztá őszinte szavakat írunk, megtanulván az időből, hogy a testvéreink ösztönének, bizalmasnak s nem féltékenyeknek kell lenniök. Nem is volt semmi féltékenység az iméni öllekezésben. Gondtalan, flüggetlen volt az odadó szöretet. Az élet tanodája nehéz, az önkölás nagy tana súlyos és keserű, drága, de megfizethetlen tanulságos vála. Miénk és drága közös könyv!

Minket tanított meg az idő. Azért minden pillanata testvéri öllekezésünknek legyen tanúja a jobb jövő zálogának. A mult vasárnap este s az a szép északa bátran bejegyezhetök e vidék történetébe. Oly tények fordultak elő, melyek fölött minden emberi szív boldogítva érzi magát a fista öntadában. A testvériség kötelekei fizettek itt még erősebbek. A helytartóság megengedő a Dugonics-szoborra a mükedvő színi előadások, s ime szerb testvéreink is akartak a testvérmézet latosának, dalnokának emelendő ösziop állallításához járulni. A hatóság azonban jónak látta a szerb latosoknak a nevezett ódra a szimpadon flülpélt meg nem engedni. Kénytelenek valának tehát büszkeltel átrendezni ott, hol megtitka nem vala. Volt-e testvéri egyesülés vasárnap este? Volt Szegeden magasztos és határtalan! Azok a sok szép testvérdalok, a kölesösök fölözöntések mind megannyi nyilatkozványai valának szeretetünknek. A bélvárosi sátor nem látott szözb flünpélt. Ejjel fel a szerb latosok nem elégelték meg nyilatkozataikat. Elmentek a köz-szeretet által kegyelt honfiak és honleányok lakásaihoz öllekzt testvérsérg kíséréteben, testvérdalokkal és zenével büsznizt azoktól is, kik szerény visszavonulva élnek családjaik esődes körében. Így váltak el a szerb népzéneszek Szegedről, a nagy magyar várostól. Az ünnepegy egyéb részei fölött fénypontot képezt az azon jelenet, midőn a testvérmézet latosainak egyike egyszerű rövid, de sokat mondó szavak kíséreteben az estei jövedelmök szerényen meggazdálkodott részét a Dugonics-szobor javára e lapok szerkesztőjének átnyújtották. A derek szerb testvér szavai ezek valának: „Engedje meg Ön, hogy magyar testvéreink gazdag irodalma egyik apostolának emlékszórához mi is járulhassunk filléreinkkel a magunk s az általunk képviselt és bennünk sokszorsan el-tetett szerb nemzet nevében s hogy valamennyi véreink érzelmét tolmácsoljuk, mondván: éljen a magyar!“ Az adomány átvevője mely megindulással szolt a latosokhoz a testvéri szép egyetértés magasztalja. A testvéri áldozat erkölcsi hatásáról szólnán, különösen kiemelt azon tövös tanulságot, melyet azok merithetnek belőle, kik földal-talok tevék, hogy a magyar haza testvéreké forrt nemzetiségei közé újra a szakadás, újra a visszavonulás és gyűlölet konkolát flüngessék, vagy ha már ez nem sikerül, legalább annak hírt kült-sék. A testvérmézet latosai elhagytak minket, hogy a szomszéd magyar városokban és falvakban is a magyarok és szerbek közt fönálló szeretetnek hál és lángszíri apostolat legyenek.

— A Dugonics-szoborra a köztünk mulatott szerb tamarasók 5. Kunszt János pesti vendégölös ü pedig 10 forint adtak át e lapok szerkesztőségének.

— Több pesti lap s az István napra festet képről iról usnagunkat vagy nem egy érteite, amint írta volt, vagy nem elég figyelemmel olvasta feltevéstünk. Mi nem mondtottuk, hogy ama képet Károlyi Sándor gróf festési s ajándékozta, hanem azt jelentettük, hogy többek élén teszi ezt a gróf. E többek magyarnak foglalták Szeged minden östályát a gazdag uraktól kezdve a leg-szegényebb földművelőig. Mindenki iparkodik for-tulniál és fillérével járulni a magyarok nap-jának, az első alkotmányos király ünnepeinek eme-léséhez.

— Szeged emlékedését mutatja iparosainak napról napra észrevehető haladása nem csak az ipar, hanem a művészet és műveltség terén is. A mult napokban látogattuk meg ifj. Kovács István orgonakészítő urat a Rókusvárosban, s meglepetésükre nem csak jeles orgonákat, hanem két mestertől készített Fiszharmónikát találtunk nála, melyek mind jószágukra, mind jutányossá-gukra bármely gyár készítményével vetélkedhetnek. Eljen derek művésztünk s haladjon kitartással a meg-kezdett szép uton.

100. — A mult napokban jött haza városunk egyik soká távollévő fia. Tíz évet töltött Béesben s mégis egy szót sem tudt nemélti. Ez is ugy járt Bées városával, mint a debreceni olasz a debreceniekkel. Ezen ur szépen, művelten beszél az anyanyelvét, ügyes okos ember, foglalkozására nézve iparos. Béesben léte alatt magyar körben forgolódott. Ezt bizonyosan meg nem foghatja az Allgemeine, különösen ha megsgunk neki, hogy egy bécsi ember hat hónap alatt tanult meg magyarul Szegeden.

— Maramaros megye román és ruthen lakosai egy tizenhatézerötötzötvennyolc aláírással el-átott kérvényt írték az igazságügyminiszterhez azíránt, hogy nálók a telekkönyvek magyar nyelven vezethetessen, mert, mint mondják: „Maramaros megye románja lakosai a magyar haza egész testéhez testben, lélekben, szokásai s intézményei szerint hűvek lenni; a magyar nemzetet testvéreileg el-áldiesőségüknek tartják.“ Tiszteltük az Allgemeinet, meg a Fortschrittet, meg a többi!

— Ma este a mükedvő a Dugonics-szobor javára a „Csikók“ című népszimtmvet ad-ják elő.

— A magyarországi erdészegylet, mely nemélti vízi ügyeit, igen korszerűen esle-kednek, ha a magyar ügyvittele s egyebekre nézve a mütéget szép példáját követe.

— Zsedényi úr, Mátyásnak és Székács-nak ünnepegyes fiáklya zenével tiszteltet a misko-lízi közönség. A menethez több ezer ember csatlakozott. A jeles szellemi „Pester Lloyd“ szük-szükséges tartja az „Angsburger Allgemeine“-val tu-datul, hogy ez alkalommal semmi rendeltetés sem fordult elő.

— A „Nemeste Nachrichten“ egy Magyar-or-szágról szölk cikében nagyon megdicséri a ma-gyarok szölk képességt s azt állítja, hogy mióta a szölk szabadság a közpárlálk leszorítottat, ün-nepegyes és lakomák alkalmával tisztesen talál al-kalmat a kiféldzésre és érvényességének bizo-nyítására. Aztán a magyar egyetem tanóyevére térve át, igen helyesen azt mondja, hogy mitán az állangimnázimokat kivéve a magyarországi nagyemnyole gimnázium mindegyikében magyar a tanóyvel, nem lehet kívánni, hogy az egyetem hallgatói a tudomány rovására idegen nyelven le-gyenek kénytelenek hallgattni az előadásokat. Hoz-záteszi, hogy a pesti egyetemben a nem magyar hallgató ritka, mint a fehér holló.

100. — A két kartonruhák mindinkább elterjednek városunk egyszerűsége hajlando léányai közt. A szív egyszerűsége van teremtve, a tiszta kebel egyszerű, az igazságszeretet, a valódi ba-rátság mindig mesterkéltlenek, miért ne legyen ru-házunk egyszerű. Ölesők is, tartások is azok a kartonruhák. Színök az állandóság színe.

100. — „Mikor jön kend a városba, bátya?“ „István király napra csak bejövök.“ „Hisz akkor az egész vidék bejön.“ — Így beszéltek atyafi, kik közül az egyik leginkább a tanyán lakik.

— Tóth József Aradon sz. István koronája birtokának térképén dolgozik, mely föl-ösztás, szerkeszt és mindennemű tekintetben, az eddigi földabázrosztól lényegesen eltérő módon lesz kidolgozva. A tudós tanár, ki a mértanban is nagy járassággal bír, különös figyelmet fordított arra, hogy e földabázson egyetlen tekintettel megláthassa a szemlő a különböző népfajok csoportosulását és az ország különböző részeiben lakhelyét.

— Battányi bereg az Illésházyak sir-boltját megújítván, alapítványt tőn, hogy külö-nösen a híres Illésházy nádor lelkeért minden év nyárho 31-én a gyászmisze álló ünneppéldvel tar-tassék meg. A m. h. ö. illető napján össze is sere-gelt Trensénmegye színejeja Trensében; de az ünnepegyes ismeti szolgálatnak elháritbatlan akadályok miatt el kelle maradt. A esődes misze mindazáltal a legelőkelőbb családok jelen-létében mondottat el s a szözt énekeltet.

— A pesti izraelita szölközösg elöljárósága a napokban tartott ölesében kettős gyűlést határo-zott el a község tagjai között: egyikeit a magyar tudós társaság javára, másikat a szíriai kereszté-nyek részére.

— A „Debreceni Közlöny“ az ottani vasárról szölván, igen elmesén tárgyalja előre a vásári cik-keket. „Legnagyobb kelete lesz — mondja — a fokosnak, legkisebb a magastetejű kalapnak, óralánc egy sem fog elkelni, mitán az már ki-mént divatból és többiben készítőjének nyá-kán veszett, de annál több mézes kar; végre a veszett kutyáktól nem lesz okunk félni, mert azoknak ártalmatlanná tételéről gondoskodva lesz.“ Hát a nyakravalóféle cikkekben milyen lesz a vásár?

— B. Eötvös József elhagyta Budapestet; Erdélybe utazott.

— Id. gróf Teleky Domokos nagyszerű fiáklya zenével tisztelte a kolozsvári kaszinó. A menet a redontépülethől indult a Rákóczi-induló hangjai mellett a közisztetelehen álló hazafi laka-elé. Itt báró Huszár Sándor beszédet tartott, amelyben a kaszinóegylet köszönetét fejezte ki azon hazafini készségről, amelylyel gr. Teleky a köz-gyűlésen Széchenyi fölött oly derek emlékbészé-det tartott, ádvölözött őt mint hazafi, mint akár a multban akár a jelenben tisztán álló po-litikai jellemet, s a nagy számt közönség hosszantartó éjlenzésekkel fejezte ki lelkesülését.

— Csekoniak-Lipthay báróné Remé-nyi Edét becses ezüstművi esakánylalt me-gyöngéd levél kíséreteben, melyben a nemes delő többek közt elmondja, hogy e esakányk Reményi Ede előtt, mint művész és hazafi előtt egyíránt érdekeltek kell bírnia, „mitán a esakány és időbeli nemzeti fegyver s egyezsmint régi hangszere neve.“

— A „Pesti Hírnök“ megérfolja egy bécsi lap hírt, hogy a Rákoson 1000 terítők lakoma ké-szülne. Egyuttal közli a sz. István ünnepegy szö-kasos ünnepi rendtartást.

— Ugyane lap írja, hogy Szombathelyen az érettségi vizsák alkalmával három tanonét Gréschener tanfogy tanácsos megbírtottat azért, mivel a német nyelvből gyengéknek találta őket. A „Pesti Hírnök“kel együtt magunk sem hittük, hogy magyar tanodában a német nyelv ta-nulása legyen a növendékek főföldadata.

